

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4469/2021
17.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужила АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Маја Ђелић, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., са боравиштем у ..., чији је пуномоћник Јелена Симоновић, адвокат из ..., ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужила, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1527/21 од 18.05.2021. године, у седници већа одржаној дана 17.11.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужила изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1527/21 од 18.05.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Прокупљу П 499/19 од 01.03.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је у целости као неоснован тужбени захтев тужила којим су тражиле да суд утврди да заједничку имовину стечену у браку у уделима од по $\frac{1}{2}$ сада пок. ГГ, бив. из ... и туженог ВВ из ..., са боравиштем у ..., чине следеће непокретности: двоипособан стан на другом спрату са бројем посебног улаза ..., на ..., који се налази на КП бр. ... број зграде ..., број улаза ..., врста права – својина, облик својине – приватна, са обимом удела од 1/1, а који се води у ЛН бр. ... КО ...; удео од 1075/37538 КП бр. ..., врста права – својина, облик својине – приватна, која се води у ЛН бр. ... КО ...; КП бр. 2281/1, село 79, број зграде 1, земљиште под зградом – објектом (породична стамбена зграда) у површини од 0.00,96 ха, село бр. зграде 2, земљиште под зградом – објектом (помоћна зграда) у површини од 0.00,14 ха, број зграде 3, земљиште под зградом – објектом (помоћна зграда) у површини од 0.01,47 ха, земљиште уз зграду – објекат у површини од 0.05,00 ха и воћњак 4. класе површине 0.02,30 ха, а све укупне површине 0.09,87 ха, која се воде по препису ЛН бр. ... КО ..., као и ванкњижни објекат породична стамбена зграда која није уписана у РГЗ СКН, а која се налази на КП бр. ..., воћњак 4. класе површине 0.09,29 ха која се води у ЛН бр. ... КО ..., те да су тужиле сувласнице по основу законског наслеђа на по $\frac{1}{4}$ заоставштине иза смрти своје мајке сада пок. ГГ, што је тужени дужан да призна и да трпи да се тужиле

укњиже у земљишним књигама, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезане су тужиле да туженом солидарно на име трошкова парничног поступка исплате износ од 299.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1527/21 од 18.05.2021. године, одбијена је као неоснована жалба тужилца и потврђена пресуда Вишег суда у Прокупљу П 499/19 од 01.03.2021. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужље су преко пуномоћника благовремено изјавиле ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку, па је утврдио да ревизија тужилца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У поступку пред другостепеним судом није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 211. ЗПП, јер је другостепени суд правилно оценио одредбе Закона о нужном супарничарству. Због чињеничног стања ревизија се по члану 407. став 2. ЗПП не може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, иза смрти сада пок. ГГ, мајке тужилца, а супруге туженог, преминуле 24.04.2018. године, остављена је заоставштина решењем јавног бележника из Прокупља УПП: 502-2018 веза О 616/18 од 19.10.2018. године, којим су за законске наследнике оглашени супруг оставиле, овде тужени на уделу од 2/4 заоставштине и кћери, овде тужиле на по 1/4 заоставштине. Син оставиле ДД је свој законски део уступио свом оцу, овде туженом. Током трајања брака између туженог и покојне ГГ, тужени је стекао одређену имовину. Уговором о поклону Ов. бр. 32/98 од 27.11.1998. године тужени је добио на поклон у својину од оца ЂЂ КП бр. 2281/1 са стамбеном зградом, економском зградом и воћњак, које су предмет овог спора. На наведеној имовини вршене су одређене адаптације. КП бр. ... брат тужилца, а син туженог, ДД, добио је на поклон у својину од деде ЂЂ на основу уговора о поклону Ов. бр. 108/92 од 22.02.1992. године и на истој почео да гради породичну кућу за коју је добио грађевинску дозволу, која још није укњижена и за коју тужиле тврде да је стечена у брачној заједници пок. ГГ и туженог ВВ. Уговором о купопродаји од 25.12.1994. године тужени је купио део КП бр. ... КО ... у површини од 537 м², а дана 23.12.1994. године купио је још 538 м² исте кат.парцеле. Оба та уговора оверена су од стране Општинског суда у Београду под Ов. бр. 6041/95 од 24.05.1995. године и Ов. бр. 6177/95 од 26.05.1995. године. Тужени је уговором о купопродаји од 20.03.2000. године купио стан у ... у улици ... и тај уговор је оверен од стране Општинског суда у Београду дана 20.03.2000. године под Ов. бр. 3132/2000. Утврђено је да су пок. ГГ и тужени ВВ након закључења брака живели у породичној заједници у кући са оцем и мајком туженог, а 70-тих година су отишли на рад у ..., док су тужиле и њихов брат остали у Србији, где су их чували баба и

деда. Градња и адаптација објеката на КП бр. 2281/1 вршена је док су тужиље биле мале, а у градњи су учествовали сви чланови породичне заједнице. Такође су у изградњи ванкњижног објекта на КП бр. ... која је својина брата тужиља ДД учествовале тужене и покојна ГГ, од прихода које су остваривали од рада у ... У куповини стана у Београду и дела КП ... КО ..., туженом су новчано помагали родитељи и син ДД, који је ишао у ... како би зарадио новац који је тужени позајмио за куповину тих непокретности.

На основу утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев тужиља због недостатка пасивне легитимације на страни тужених, са позивом на одредбу члана 211. Закона о парничном поступку.

Код тако утврђеног чињеничног стања, по оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилном применом материјалног права одлучили о тужбеном захтеву тужиља.

Одредбом члана 205. став 1. тачка 1. Закона парничном поступку прописано је да више лица могу једном тужбом да туже, односно да буду тужени (супарничари), ако су у погледу предмета у правној заједници или ако њихова права, односно обавезе проистичу из истог чињеничног и правног основа, а одредбом члана 210. истог Закона, прописано је да ако се по закону или због природе правног односа спор може да се реши на једнак начин према свим супарничарима (јединствени супарничари) они се сматрају као једна парнична странка, тако да се када поједини супарничари пропусте неку парничну радњу, дејство парничних радњи које су извршили други супарничари односе и на оне који те радње нису предузели. Чланом 211. ЗПП прописано је да нужно супарничарство постоји ако по закону или због природе правног односа тужбом морају да се обухвате сва лица која су учесници материјално-правног односа (став 1.), а ако сва лица из става 1. овог члана нису обухваћена тужбом као странке, суд ће да одбије тужбени захтев, а да о нужном супарничарству суд води рачуна по сужбеној дужности (став 3.).

Имајући у виду да тужиље поднетом тужбом траже утврђење права својине по основу наслеђивања на брачној тековини њихове покојне мајке, то је правилан закључак нижестепених судова о неоснованости њиховог тужбеног захтева, јер у конкретном случају не постоји потпуна процесна заједница на страни тужених, као нужних и јединствених супарничара, која води одбијању тужбеног захтева због недостатка потпуне пасивне легитимације. Имајући у виду садржину тражене правне заштите, тужбом морају бити обухваћени сви учесници предметног материјално-правног односа, обзиром да се у конкретном случају ради о спору за утврђење својине на брачној тековини мајке тужиља, супруге туженог, али је реч о имовини коју су заједно са супружницима стекли радом и чланови њихове породице у току трајања заједнице живота у породичној заједници.

Наиме, како је напред наведено у проведеном поступку је утврђено да је тужени од свог оца уговором о поклону Ов. бр. 32/98 од 27.11.1998. године добио у својину КП бр. ... са стамбеном зградом, економском зградом и воћњаком, која је предмет овог спора, а на тој имовини је вршена адаптација и градња објеката у којој су учествовали сви чланови

породичне заједнице. КП бр. 2399/2 брат тужиља, а син туженог је добио у својину уговором о поклону од свог деде Ов. бр. 108/92 од 22.02.1992. године на којој је уписан као власник у јавним књигама, а на којој је са супругом почео да гради породичну кућу, за коју тужиље тврде да је стечена у брачној заједници њихове покојне мајке и туженог. У куповини предметног стана у Београду и дела КП бр. ... КО ..., туженом су новчано помагали родитељи и син ДД (који је ишао у ... како би зарадио новац који је тужени позајмио за куповину те непокретности).

Одредбом члана 195. Породичног закона прописано је да имовина коју су заједно са супружницима, односно ванбрачним партнерима стекли радом чланови њихове породице у току трајања заједнице живота у породичној заједници представља њихову заједничку имовину (став 1.). Чланови породице у смислу става 1. овог члана сматрају се крвни, тазбински и адоптивни сродници супружника, односно ванбрачних партнера који заједно са њима живе (став 2.); на имовинске односе чланова породичне заједнице сходно се примењују одредбе овог Закона о имовинским односима супружника, осим одредбе члана 176. став 2. (уписивање у јавни регистар) и члана 180. став 2. (претпоставка о једнаким уделима).

Због наведеног у конкретном случају морају учествовати сва лица из члана 195. став 1. и 2. Породичног закона, јер се сва та лица налазе у положају нужних супарничара из члана 211. ЗПП.

Суд је ценио и остале наводе ревизије, па је нашао да су неосновани, јер је другостепени суд у побијаној одлуци дао јасне, потпуне и правилне разлоге из којих произилази неоснованост ревизијских навода, а које овај суд прихвата.

На основу члана 414. Закона парничном поступку одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија,
Марина Милановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић